Србобран излази: СРЕДОМ и СУБОТОМ.

Предплату примаю све ц. и кр. поште, познати скупитељи и уредничство (грчка улица у кући брой 1491).

Рукописи невраћаю се натраг.

СРБОБРАН

Предплатне цена на три месеца 2 ф. 50 н., на по год. 5 ф., на год. 10 ф. а. вр.

Огласи: маньи до 20 врста за трипут стаю 3 форинта 70 новч. већи преко 20 до 40 врста, 5 фор. аустрийске вредности.

ГОД. V. У НОВОМ САДУ У СРЕДУ 1. ДЕЦЕМБРА 1865. БРОЙ 96.

247

Банкет

даван у НСаду, дана 29. нов. 1865 у почаст г. ЂОРЂУ СТРАТИМИРОВИЋУ.

Врстни Новосађани, уважаваюћи заслуге, кое е садашньи посланик бечкеречки, г. Ђорђе Стратимировић, год. 1848 а и доцние, у народу српском стекао, и желећи том уваженю яван и светчан израз дати, дали су у почаст нѣгову банкет, кои е не само наменѣной цѣли подпуно одговорио, но од чести и значай *народног* банкета добио. Єр не само да е на нѣму цвет српске интелигенције, грађанства и наших народних юнака многобройно заступлѣн био, не; на нѣму су изражавале то поштованѣ и повѣренѣ према славлѣном посланику бечкеречком и присуствующе депутације из *Старог* и *Новог Бечея*; а свѣстни грађани *сомборски* изявише то исто преко брзоява на найсветчанији начин. Светчаност ова дакле беше не локална, новосадска, него народна, пошена и спроведена изразима обштег поштованя и повереня према бечкеречком посланику. Сам пак акт ове наше светчаности крунисаше здравице том приликом напияне, у коима се верно огледа наш стари народни характер, кои показуе *еднаку привржености своме владаоцу* и *своим народним правима.* —

Светчани овай акт редом текао е овако:

Око 8 сати буде депутация по г. Стратимировића послана, да га доведе, кои кад у дворану ступи, заори се од гостию „живио" а банда александрове регименте, коя е за ту свечаност позвана, засвира српски марш: радо иде Србин у войнике.

Сад гостба започне. У свое време по обичаю српском устане:

Г. *Стратимировић* и наздрави Нѣговом Величеству одприлике овим речма:

„Монаршко мишленѣ и пиетет према владаюћой династии била су од памтивека главна значайна црта свию народа, кои под крупом св. Стефана живе, а нарочито нашег народа српског. У време несреће скупляше се он око свога монарха, а у време среће бише он радостни учестник у ньой. Кад би неправда и сила мах отела. народ би наш с поверенѣм упро очи у свога краля, и моћи тражећи и очекующи. Што е дом хабсбуржки найсилнии у Европи постао, што е найсветлие круне на своіой глави сединио, то има захвалити овом монаршком мишленю и пиетету своих народа.

Непоколебими у тежким изкушеньма и при свем искуству несрећних времена, коя смо и сами доживили, на коя ми, за любав слоге и помиреня копрену заборавности бацамо, (єр народи заборавляю брзо и лако неправду, а дѣла праведна дуго и усрдно славе:) они осташе верни, они се надаху и уздаху. Ньихово уздане би оправдано. Наш наймилостивии монарх саслушао е явно мнѣние, — глас своих народа; Нѣгово величество увидило е. да е утврђенѣ нѣгових. стародавних права и силе само онда могуће, кад се права нѣгових народа уважаваю; да ће сяйност нѣгових круна тим славние светлити, кад их сунчани враци слободе осветляваю. (Живио!)

„Он рече 8 (20) септ. велику, царску реч: „Я хоћу мир са моим народима, и слободна е путаня, коя к споразумлѣню води." Са увеликом поздравише народи ове речи и у старои повереню заборавише све, и с поузданѣм чекаю, да оне постану истина, и да се под заштитом уставне слободе срећна, велика будућност нашой отачбини отвори.

Я мислим, да изражавам стари пиетет народа српског и нѣгово поверенѣ, кад *пију здравицу* у *здравлѣ Нѣг. Величества,* нашег уставног краля напиям. „Живио уставни краль" орило се на свестране. А банда на обште и одушевлѣно захтеванѣ одсвира царску химну.

На то устане г. *Кондороши*, адвокат, и избраним речма поздрави г. Стратимировића:

Явни, рече, банкети даю се обично таковим мужевима за почест, о коима е обште мнѣние увѣрено да су за обште добро заслужни. Главни пак мотив при даваню такови светковина ест признателност за оне заслуге, кое е торжествовани муж за обште добро дѣлом своим осведочио.

Ово е значай и узрок и овог данашнѣг приятельског састанка нашег!

Сваки народ има по рѣчма безсмртног Сечењия како свога гениюса тако и свога елемента, у коме живи, у ком сво свое спасенѣ налази, и за кои у станю е найвеће благо свое да и сам живот свой жертвовати.

Елемент е српског народа као и браће Мађара „уставна слобода и да народност свою оснажену, обезбеђену, и узвишену види;" за кое е он кадар све друго на свету презрети и за спасенѣ коих и живот свой заложити; као што то прошлост ясно сведочи.

Кад е у бурним временима 1848 год овом елементу српског народа крайна опасност грозила, ви сте, високородни господине, едан од найврстниих мужева били, кои сте се за спасти свети палладиум овай српског народа, мача латили, и с народом своим из прва без сваке туђе помоћи, и тако рећи с голим шакама не едну сяйну побѣду над неприятелѣм народног чуства нѣговог одржали, и с тим себи вечити спомен признателности код целог рода вашег стекли.

Илядама признаю и данас ове велике заслуге ваше сви они, кои су виспрени дѣла ваши очевидци били; но праведну награду ће вам за иста тек безпристрастна история дати, єр о таковим заслугама међу живим людма праведне пресуде нема!

И ми признаваюћи ове важне заслуге ваше за род српски, састали смо се ево овде приятельски да вам израз признателности наше искрено изявимо, и да вас умолимо, да и сад као посланик бечкеречки на предстоећем сабору земальском и на умном полю с истом енержиом, ревности и вештином за спасенѣ миле отачбине наше, и за корист народа српског дѣлати потрудите се, коіом сте интерес нѣгов у оним бурним временима на полю ратном заступали.

Надаюћи се тврдо, да ћете нам образ на земальском сабору осветлати желимо вам из свега срца нашег, да вам Бог дуговечан живот и подпуно здравлѣ даруе, да се опет после свршеног сабора здрави и с новим заслугама увѣнчани у средину нашу вратите.

Примите високородни господине овай истинити израз искреног поштованя и повереня од нас с онаквом срдачности, с коіом га ми вама одаемо, уверавающи вас, уедно да интелигенция вароши ове и уме и оће праве заслуге сваког врстног мужа достойно оцѣнити!

Живио! —

На ово одговори посланик бечкеречки:

За сваког мужа, кои у народу и за народ ради, найлепша и найузвишения е награда: *любав и поверенѣ свога народа.* Да, я се усуђуем тврдити, да е ово припознаванѣ народно едини циль, достоян тежньи правога мужа.

У той светлости свагда сам мое деланѣ схваћао; и мени е била, и сада е привржености моих суграђана дражия од сваке милости Владалачке, и главни е задатак мога политичког деланя, да е заслужим.

Видећи вас, мое приятелѣ и грађане овде скуплѣне, да ми доказ о вашем поштованю и повереню дате, налазим се богато награђен за мале услуге, кое сам срећан био у пређашньим временима српском народу учинити; я у том налазим силни нагон к новом раду за наш народ, и да ни сам на овай рад моіом прошлошћу обвеван, ваше мило приятельство морало би ме побудити и подстаћи на нову радню. Я вам захвалюем на данашньой светчаности. Но осим ове мое личне побуде држим да сам скупштини дужан іошт и дублѣ политично значенѣ одкрити.

Мой вам е програм познат. Вама е позната политична радна, коя ми предстои, и коя е за нашу будућност одсудна. Я држим, да се не варам, яко предпоставим, да е овай банкет уедно израз, да ви овай програм одобравате и као народни усваяте.

Єдна од главних точки нѣгових, коя нас се найвише тиче, то е *питанѣ народности* — питанѣ нашег историиског права. Кад ми дакле овде глас повереня дасте, то доказуете мени и свету, да самном чврсто на бранику стоите за наше повластице, — да искрено желећи помиренѣ с Мађарима, за тим тежите само без повреде наших народних права и наше народне чести!

Я ћу озбильно искрено тежити, да браним, ова праведна и умерена захтеваня, коя нити цѣлокупности Угарске врећаю, нити уставног развитка обште отачбине прече. (Громовито обште живио!)

Мало за тим наздрави наш славлѣни посланик нашой обштой домовини *Угарской.*

„Я сам, рече, явно пред светом припознао, да желим измирити се са нашом мађарском браћом, и да се надам, да рука, коя е оштри мач носила, найчвршће може савез приятельства учинити; моя реч и моя чест веже ме, и я не могу болѣг доказа о моіой искрености дати, него кад на благостанѣ, слободни развитак и будућу величину обште наше домовине Угарске овай пехар подигнем. (Живила Угарска, обшта домовина!) дуго траюће живио и свирка.

Адв. *Вукичевић.* Кад е саборски посланик, у кога се славу и почаст данас искуписмо, као кандидат саборски пред народ изишао, изишао е са лицем отвореним, са програмом, да видимо шта мисли и куда тежи.

Прва и найглавния точка, кою си е он у своіой политичкой вероисповести забележио, гласи овако: „тежићу за тим, да се нужна слога између Срба, Мађара и остали народа угарски у живот приведе; — да се прошлост заборави и сва она несретна предання, коя су нашим одостраним погрешкама изазвана биће ми задатак, кои као прву и найглавнию точку свога програма поставлям."

Овим е речима юнак будисавски пружио братску руку помиреня браћи Мађарима, а нѣговом руком, могу слободно рећи, пружа ю и народ српски народу мађарском.

Дай Боже, да овай братски предусретай нађе одзива у целой нашой обштой домовини, дай Боже, да нађе одзива у грудима они патриота, кое е земля позвала, да реше судбом Угарске, судбом народа Угарски!

А да се ово велико и преважно дело изравнаня народности у Угарской, — на коме, као по найглавнием основу почива свенолико духовно, материялно и државно унапређенѣ наше обште отачбине, за коим заман тежише толики векови, заман тежише отци и праотци наши, — сада после толике борбе и горки искушеня сретно реши, —ište се као найглавнии постулат едно едино, а то е: да праведни будемо према ньима, а они праведни према нама; да будемо мудри и умерени у своим захтевима, а они мудри и искрени у своим концесиями.

Хвала Богу и пробуђеной свести народа нашег, коя е почела све то више увиђати и осећати, да смо ми сви скупа еднаки синови ове драге отачбине наше, да нам свима нѣзина срећа и благостанѣ подеднако на срцу лежати мора; — хвала Богу и пробуђеной свести народа нашег, коя е умела наша народна захтеваня до оне точке свести, коіой се праведност никако одрећи не може, и са кое, као што е и сам посланик саборски данас изрекао, не прети опасност ни уставу, ни правной непрекидности, ни целокупности круне угарске. — Но и с друге стране хвала Богу и пробуђеной свести и они мађарски патриота, кои увидоше, да е сретно решенѣ питаня народности найглавнии услов среће и благостаня земальског; кои увидоше, да се богомдана права народа не могу и несмею више несмислено ногама газити и тлачити, већ да им се има признанѣ дати у свим сферама живота народног од найниже до найвише, од индивидуа и обштине па до сабора и законодавства.

Нећу да споминѣм друге патриоте мађарске, споменућу само ньи троицу, кои ту велику и свету истину явно и отворено изрекоше у своим програмима; — кои поћоше правцем, што сигурно води великом триумфу измиреня народности у Угарской. Они нам пружише братску руку; треба да ю братски примимо и да іой се братски одзовемо.

Ньима у здравлѣ подижем овай пехар.

Да Бог поживи *Тису Калмана, Подманицког* и *Урбана* и све оне мађарске патриоте кои искрено и праведно и народима угарским мисле." — Ова здравица познатог нашег младог али красноречивог говорника беше са дуготрайним „живио" пропраћена и банда одпоче свирати „Совat."

Ланкхофер. Радуем се, да као рођени Словак при овой свечаности српске браће учествовати могу. Лепа е то светковина, да народ предае повере-

нѣ и судбу свою у руке свои заступника. Па колико се радуем видећи да српски народ тако врсне заступнике за предстоећи сабор себи изабра, кои ће заиста осветлати образ народу Српском; у толико ми е жао, што морам признати и явно изрећи, да словачки народ ние у том сретном положаю, од толики врсни синова, кое наш народ има као Кузманьи, Мойсес, Францисци, Хурбан, Дакснер ни еднога за свог заступника изабрати ние могао, ер е свугде, ван у Шкалицама, гдѣ сам еден словачки програм читао, туђим навалама подлегао. Но зато нисмо изгубили веру у будућност нашу, у будућност целога народа словенског. — Я сам тога увереня, да само три народа у Европи самосталне будућности имаю, а то су народ Славенски, народ романски и народ немачки. — Отуда іош не мислим, да маньи народи, као Мађари пропасти мораю, не, ал држим да е ньиова будућност само у федерациѝ могућна. — И тако напиям, у име народа словачкога здравицу благородном господину Ђорђу Стратимировићу, круни заступника народа српског, и уверен сам да ће он са оним истим жаром и одушевлѣнѣм заступати народ словачки, с коим ће заступати и народ српски. Живио!

Чакра. Я ћу да наздравим синовима Татре и Кривана, да говорим о ньиовой прошлости, тужна е, од душмана изврнута, помрчена, да говорим о садашньости, ядна е, ер покрай све ньиове пробуђене свести, покрай свог деланя ньиови родолюба, ипак тероризму и сили подлегоше, даклем я наздравлям сретниіой будућности и желим што се у нас каже, да нас обаса душаново сунце, а браћи словачкой да се укаже на обзорю звезда, коя е сяла за великог Светоплука Моравско-словачког. Живио по Коллару голубии словачки народ. Живио!

Адв. *Христић.* Кад погледимо ову лепу светковину, и чуемо оваке красне напойке, не можемо, а да се не сетимо и они, кои су повод овой светковини дали, кои су изабрали г. Стратимировића за свога заступника; овде мислим нашу свесну обштину бечкеречку и врсну нашу браћу бечкеречане. Са нашом данашньом славом увеличава се и ньиова слава, ер овим и ми явно признанѣ и поверенѣ даемо ономе мужу, кога е Бечкерек достойна нашао да га заступа на предстоећем сабору, но кои ће уедно бити достоян да заступа цео народ српски. Да живе врсни Бечкеречани. (Живили!)

Сенатор *Трифковић.* За дужност сматрам наздравити заступнику и нашега града г. Стевану Брановачком. Дай Боже у слоги и споразумлѣню да сретно решенѣ велики задатаки кои их очекую, собом донесу.

Емил Чакра. Свака земля има свой алем камен; Тави е у Шпании Бискай, у Швайцарской Ури, у српском народу у Аустриии потиски дистрикт. Да Бог поживи депутацию дистриктску, коя ние жалила ни труда ни времена, само да буде сведоком наше свечаности и радости, живио г. Папић, др. Недельковић и Еремић, живили дештрикћани!

Пашић. Благодарим у име Бечея; дай Боже овако лепе слоге и веселя у целоме народу нашем. Да Бог поживи све српске посланике на сабору угарском! Живили!

Емил Чакра. Подижем чашу у здравлѣ два стара ветерана, кои нашем заступнику данас уз колено седе, да Бог поживи г. полковника Сурдучког и аудитора маіора Матића! Живили.

Адв. *Вукичевић.* Оћу да допуним наздравицу, коју предбеседник рече.

Са тужним срцем чусмо данас од нашег словачког брата, кои дође да буде учесником данашнѣ светковине наше, — у коме се жалосном положаю находи народ словачки; како тако млогобройна славенска браћа за седим Карпатима под старом Татром и Матром тако рећи ни еднога правога представника свога народа на угарски сабор изабрати не могоше. А тиме е, морамо признати и положай наши српски заступника у млогоме отештан, тиме е радня ньиова у млогоме спречена тако, да би се питанѣ о народностима зацело на сабору млого лакше и успешние решило, над би тамо представлѣни били и они мужеви словачки, коима се редки духовни дарови никако одрећи не могу, кои су познати са свог патриотизма, са свог одушевлѣня, коим они духовни развитак свога народа тако силно и неуморно унапређую.

Па како да се не варадуемо с друге стране, над видимо како се српски народ у томе погледу находи. Заиста велика, горостасна разлика! Можемо слободно рећи, да смо сваку посту, коју поле за српску држасмо, са славом одржали, а што е главно протурили за саборске посланике найотличние мужеве народа нашег, мужеве, кои ће заиста достойно заступати ние српско на сабору угарском!

Па како да незапитам од куда та велика и силна разлика између два сродна народа, између две еднаке кћери матере Славе, одгоене у едной отачбини, под едним подвебием, под едним државним установама?

Та е разлика отуда, што е народ српски, хвала толиким врсним меценатима нѣговим, хвала патриотизму и одушевленю они мужева, кои су кроз толике векове нашег тавнованя и робства као моћни гении бдили над народом нашим, те е овай одржао будну свест у грудима своим; та се свест ние угасила од Косова до данашнѣг дана. Но колико имамо благодарити овой духовной крепости, коя у народу нашем лежи, и коя се већ олако више уздрмати неможе; — толико, а може бити, по особеном положаю, у коме се народ српски и нѣгова прошлост находи, іош млого више имамо благодарити и другом нечем, а то е *мачу српском* и заступницима српскога мача. Мач е извоевао слободу Србину у Србии; мач е сачувао слободу и независност српску у Црной Гори; мач е у год. 1848. извоевао признанѣ и достоянство имену српском у земляма угарским! — Заступници тога мача сви су синови народа нашег, ер е сабля димашћия свакоме Србину верпа посестрима; али нѣгови поглавити заступници то су официри, юнаци српски. Радуемо се да их при данашньой светковини у толико лепоме брою заступлѣне видимо; сви су они увенчани заслугама за народ српски у год. 1848. сви су они црвеним словима записали дичне ретке у повестници српской од год. 1848; сви су они учинили, да се име српско данас слободно по земльи овой проноси, да смо са нѣга дични и поносни! —

Да Бог поживи српске юнаке, српске официре овде и на страни и у далеком туђинству, коима ни дальина ни време ние угасило пламену любав и одушевленѣ за народ српски. — Недай Боже, да ньиова мача іош на овой страни потребуемо, али ако нам устреба, уверен сам, да нећемо бити постидни са нѣга. Громовито: Живили!"

Капетан *Игњатовић.* Благодари у име официра српски, наводи да су они свагда готови слѣдовати гласу краля и народа. Наводи, како млоги одньи мада су у туђинству и дальини, ипак племенито и ватрено за свой народ осећаю и готови су му сваку жртву принети. Таковом едном врсном српском родолюбу у дальини наздравля маіору Петру Дуки. Дай Боже да и нѣга што пре у нашой средини видимо. (Живио)

Ђорђе Стратимировић под живим усклицима „живио" наздравля своим кумовима кнезу Михаилу и кнезу Николи.

Др. *Радивоевић* наздравля свима врсним синовима српским кои буду заеднички суделовали при решеню великог питани српског.

Др. *Недельковић* наздравля Ђорђу Стратимировићу у име дистрикта.

Емил Чакра наздравля г. адв. Кондорошу, као домаћину данашнѣ светковине; целоме адвокатском сталежу; г. Іовану Политу као нестору овдашнѣг грађанства; и целоме грађанству; г. адв. Давидовићу и журналистици заступлѣной чрез Кинковића и Л. Хаџића. Живили!

Іов. Полит Благодари и наводи да се данашня светковина има сматрати као знак повереня, кое овдашнѣ грађанство у г. Стратимировићу има.

Милош Саранда, наводи то исто у име грађанства новосадског.

Емил Чакра, Една од стари стихия е огань; онай се пак састои из плама и жеравице; пламен е Милетић а жеравица Стратимировић. Живили! —

Ово су биле главние наздравице; маньима не беше края. Веселѣ е траяло до два сата после поноћи; затим е банда изишла и пред прозором Стратимировића три пиесе одсвирала. Стратимировић се под силним усклицима живио благодарио. Овако весело проведосмо ово вече. —

Нови Сад 30 нов.

Избори посланика за угарски сабор осим ньих неколико свршени су. Ако се на изборе те од пређашньих година обавремо и сравнимо их са резултатима овогодишнѣг избора, то отворено може се казати, да е народ наш у свести народной здраво напредовао. Ер никад іошт досад ни е из Бачке и Баната толико посланика српске народности изабрано, као ове године. Та ће околност угарском сабору дати ясан доказ, да ако српски народ и помешано живи са другим народностима у овим пределима, и у абсолутной се маньини налази, ипак *свешћу народном* и моралном снагом своіом стои он на првом месту.

Други е мио појав тай, што Словаци бачки кои су године 1848. противу српског народа и нѣгова права били, сад заедички и споразумно с ньиме раде и покрай поштованя и заузиманя за уставну слободу у тесной свези са сродним елементом српским виде болѣ осигурану будућност свога народног развитка и напредка.

Овоме ће се појву сваки потриота обрадовати коме е озбиля до тога стало, да се досад презрене народности славенске већ едном почву изближе познавати, заедничке свое користи увиђати и у критичним данашньим околностима грађу за здание будуће обште свое отачбине помирльиво и споразумно преправляти.

Жалба.

Кою е либералнонародна странка хрват. сабора Нѣговом Величеству поднела, гласи овако:

Ваше цес. краль, апостолско Величаство, кралю и господару наш премилостиви!

Препонизно подписани великаши и заступници троедне кралѣвине, уздаюћи се искрено и подпуно у кралѣвску реч Ваш. Величаства, коя нам е обявлѣна превиш. прогласом од 20 септ. и кр. одписом од 2 новем. о. г. похитисмо радостно у сабор на 12 новембра о. г. уречен у главни град Загреб, да према позиву и благой отчинской намери Ваш. Величаства вршимо уставну свою задаћу, тер да помогнемо размрсити и поравнати уставну размирицу, коя ево од неколико година погибелно засеца у државни живот под жезлом Вашега Величаства живући народа.

Наше е тврдо увѣренѣ, да се тай велики посао може свршити само начином и путем, што га е Ваше Величанство премилостиво показало своим народом: договором наиме и поразумленѣм између круне и народа. Но има ли ово поразумленѣ бити користно и трайно, то мора да буде изражай народне волѣ у том договору непомућен и чист. Све настоянѣ и сви напори владе Ваш. Величаства овамо од 20 октобра г. 1860 об уставном уређеню државе остадоше без успеха управо с тога, што се ние пазило на праву волю народа, кои едини могу државу и уздржати и подићи, већ се уметно стварале привидне већине, кое присваяюћ си власт народа, а немаюћ ньихове снаге, могу користити само поединим людем и сталишем, а нипошто круни и народом.

Овакове тежнѣ обстое у нашой домовини и дан данас, жалибоже преко ясно и гласно очитоване волѣ и намере Ваш. Величаства.

Уза све то — морамо искрено исповедити — нађосмо се у чуду, што се поред споменуте наймилостивних изява Вашега Величаства без икакова околишаня о том настои, да се изражай народне волѣ запречи, тек да о судбини наше домовине одлучуе умѣтна већина, саставлѣна из жаваля, кои по нарави своіой к тому позвани нису.

Ние наша намера овде наводити све тегобе, штоно нам изтичу из самога изборнога реда, ер се надамо, да ће им се већ за овога засѣданя саборскога наравским путем законарским доскочити. Наша се тегоба за сада састои само у том, што бан троедне кралѣвине, барон Іосиф Шокчевић, пословник нашега сабора, потврђен Вашим Величанством, употребляюћ пристрану свою председничку власт, проти ясному смислу нѣгови речи тако тумачи, да се саборско наше дѣлованѣ ни започети неможе, ако нећемо да самовольи широм врата отворимо.

По реченом пословнику мора се сабор наш тако конституирати, да се сви саборски чланови у одсѣке разделе и по одсѣци међусобно испитаю правилност избора и доказльивост изправа о том доприношеня, едном речю, да се овѣрове. Кад су две трећине саборски чланова на тай начин верифициране, изабираю ово частничтво саборско и сабор се конститутира, а истом верифицирани чланови конститутираном сабору имаю одлучити о препорних чланових саборских. Овай пут између осталих нису верифицирани приседници банскога стола; негледећ тога хотио е саборски председник, барон Іосиф Шокчевић, да се право ньихова суделованя мора признати пре, него што се сабор конституира.

Ово е очевидна неправда, коя на то смера, да прави заступници народа буду маіоризирани умѣтном већином неправилни саборски чланова.

Ваше Величаство!

Овай поступак мора се назвати продуженѣм досадашнѣ владавине, коя ние имала никакова повольна успеха ни по круну ни по народе; последице бо нѣзине биляху сами провизории, у кои е страдало готово све, што држава по своіой задаћи унапредити мора. Будући пак да смо се с горе наведени изява Вашега Величаства увѣрили, да е продуженѣ речене владавине проти отчинским намѣран Вашега Величанства, то синовльом поузданошћу полазимо пред узвишено престолѣ Вашега Величаства, с препонизном тегобом проти реченом поступку, надаюћи се чврсто, да ће Ваше Величаство по своіой владачкой мудрости сходно одредити, да се закон врши и да се едном постигне узвишена намѣра Вашега Величаства, кою смо ми приправни на

част и славу круне и на корист народа подупирати сваком приликом и свим своима силама.

У Загребу 26 новембра 1865.

Вашега ц. кр. апостолскога Величаства препокорни поданици: (Следую подписи.)

ДОПИСИ.

Н Бечкерек 26 нов.

Избор нашег посланика свршен е с таквои слогом и одушевленѣм, каквоме е тешко пара наћи. Г. Стратимировић, изабран за кандидата, позиван е више пута од нашег грађанства, да би у нашу средину дошао, но он се том позиву ни е хтео одазвати єдино из тога узрока, да се не би о нѣму рекло, да е дошао, да сам за се агитира. Єдва се склони, да у последњи дан, уочи избора, дође, и премда е раденн дан био, опет е он дочекан тако, да е нѣгов улазак у Бечкерек наличио на прави триюмф. Више него двадесет каруца, кое су као депутация пред нѣга до Тисе и до Арадца изашле биле, и на ти мѣсти га уредно поздравиле, допратише га у варош. Главна улица, коіом е пролазио, била е пуна света, прозори су били начичкани красним полом, а улица што читалишту води, куда е депутация са кандидатом своим имала доћи, била е од светине тако закрчена, да си едва у читалиште могао ући. На све стране орило се „живио". Овде сад поздрави кандидата г. Ђорђе Димитриевић кратко али одушевлѣно, и изяви желю бечкеречке обштине, да би премда е свой политични програм издао, ипак овде изволио га изяснити. Г. Стратимировић с познатом речитошћу одговори у подужой беседи, да он либерална и уставна начела исповеда: што се пак тиче србског народа, он ће свойски ићи на изравнанѣ са Мађарима, али наравно са достоянством народа србског. „Има, рече кандидат, таквих люди, кои наш покрет од 1848 године проглашую за реакционаран; ти су люди неприятельи наше народне ствари: ер само дѣла поединих люди могу бити реакционална, а цѣлог народа никако." Овде е кандидат споменуо беде и неволѣ тадашнѣг рата, на кои е он натеран био, и многе е до суза навео. Беседа е на више места прекидана била са „живио". По свршетку беседе са народним „живио" изиђе кандидат на молбу стекавшег се света у порту и ту тако исто поздрави скуплѣну непрегледну масу народа, кои му е непрестано викала „живио" и после до стана пратила. Овакав е био дочек нашег кандидата.

Изборни акт спроведен е био таким истим одушевленѣм и управо рећи народном свечаношћу. У 10 сати пре подне появише се из три края србски бирачи с баряци и гайдама, као каква светчана лития, предвођени од првих наших грађана и свештенства. На баряцима стояло е; „*Страшимировић* за слободу и права народа год. 1865" Дошавши на пияцу народ е непрестано викао: живио Стратимировић! Пред подне отворе бирачи народно коло, и то е до пред ноћ траяло. Избор е у пола 6 часова увече свршен. Наш е кандидат све гласове србске и неколико мађарски добио, и с двапута већим бровм од свога противника за посланика изабран. Увече му е отишла депутация нашег магистрата и честитала избор; мало доцније походиле су га и депутације из Башахида, Меленаца, Вранѣва и других мѣста кикиндског диштрикта и радост свою изявиле, да е он за посланика изабран. То исто вече би почествован наш посланик сяйном баклядом, премда е и свет уморен, и време сувише незгодно било. Али шта неће слога и одушевленѣ учинити. Ова слога и одушевленѣ има се приписати разборитости и свести народной наших Бечкеречана, кои су схватили велики задатак, кои се има на садашнѣм угарском сабору рѣшавати, и за кои се дорастао муж за посланика има бирати. А много су, ако не све, томе допринели настояванѣм, упућиванѣм, обавешћиванѣм и неуморним трудом наши родолюбиви грађани: Ђ. Димитриевић адвокат, Драга Петровић адвокат, Пера Вуков адв. Стева Савић адв. Мита Ароновић, Єфта Нинифоровић, Шандор П. Поповић Тома Цвеянов, Іоца Дуяковић, Ђурка Димитриевић, Ђока Хаџић, гостолюбиви Ника Купусаровић, Сима Поповић парох, Влайко и Іоца Стойковић, и Іоца Ристић; зато нека им е овде явна слава и хвала! (Желити би било, да се на одушевлѣнѣ и слогу вредне бечкеречке обштине и друге наше обштине угледаю, кад се ради о нашой *народной* ствари. Ур.)

Д. П. У Н. Бечею 25 нов.

Знам да сте већ чули, да смо са кандидатом нашим Урбаном у Сент-Ђурђу пропали, но незнам, еда ли сте доставерно извештени кое су обштине за нѣга гласале; зато вам являм, да су из Бечеја 174 гласа за Урбана била, а за Карачоня 4, и то Србаля само Шандор Недељковић, а од Римляна 3 незнатна майстора. — Напротив из остала сви места, осим 16 гласова кое смо ми добили, све е он имао, — а како и тако добити могао, велика е преповедна. — Да би пак знали од куда ти 16 гласова добисмо, являм, да су за Урбана гласала из Елемира два свештеника и то: парох Ковачевић, и ондашњи капелан Іовановић, притом црквеняк, єдан трговац по имену Симић Шандор и 5 паора. — Из Малога Торка два свештеника, отац Ђорђе и Паво, єдан учитель, єдан суплент, и 3 паора, а из Янкаида само свештеник. — Ово су сви кои су на Урбановой страни били, а свега гласало е 1300, — одкуда видити се дае како смо стояли и да су неки при последку гласаюћи и без волѣ већини придружити се морали, кад нама помоћи немогоше, а ти су били неки део Србаля Сент-Ђурски. —

А. Кикинда 28. нов.

Бешеновачки догађай добро е у вашем поштованом листу описан; али г. дописник заборавио е неке точке навести, кое би не само нелояльност осветлиле коя е на дан избора учинѣна, него и оне неправедне и управо неваляле поступке, кое е пописуюћа комисия учинила. Ове су следеће:

а, Србн нису уписивани у бираче кои кућу и ланац землѣ имаю, а баштовани су (мађарски) кои никакве непокретности немаю право гласаня од речене комисие добияли.

б, У томе срезу, где е толики брой Срба, ние ни єдан Србин у комисии при гласованю био.

в, Одређено е Бешеново за изборно место, у кое Срби из Чоке, Санада, Црне Баре, и тд ради великога растояня немогу доћи; и да би великим бровм Бугара, Срби, у случаю нужде побеђени бити могли.

г, Председник изборне комисие, не само да треба, него се и мора од сваког партизанства, бар споляшнѣ прост и слободан показивати, а не као што е г. Талиян (данас Таіу) чинио, истуривши на свой дом заставу Ронаиеву.

Да неспоминѣм іош неке цртице, кое Сандићевог противкандидата и нѣгову странку неставляю баш у найлепшой светлости, довольно е кад уобште речем, да су се сва могућа напреваня од Роная и нѣгове странке чинила, не само да небуде какав Србин изабран, него да се Срби тако презру, као да их у срезу и нема, и као да небеше у бирачком записнику преко 900 србских гласова записано.

Далѣ што се тай дан догоди, познато е вашим пошт. читательима из пређашнѣг дописа, и я радо копрену заборава на то бацам, што незалечене повлеђуе ране.

П. Башахид 27 нов.

Наш честити народ, показа се и овом приликом, да е врстни и честитии него многи други европски народи, кои се већим богатством и больим изображенѣм (?) над њим узносе. Показа се, да ние подкупљив.

Ми изабрасмо г. Паю Трифунца торонталске мѣђе поджупана за свога посланика, и задовольни смо са нѣговим програмом, кои нам приликом нашега му честитаня изговори.

Мислимо и уздамо се, да сваки Србин србски мисли: неко умерение, неко претерание; али у точки о народности, ту мислим, да ће сви сложно и споразумно радити.

Додаем вам и то, да е овде г. Чарноевић за Яшу Игнятовића почео радити, но већ е доцне било. —

Данас нам стиже глас, да е наш народни юнак г. Ђорђе Стратимировић у В. Бечкереку од Срба єдногласно за посланика изабран. Овай нас е глас яко обрадовао, ер ми у нѣму сматрамо непоколебиму стѣну и обрану наших народних права, коя е пре 16 година на бойном полю онако витежки бранио. Сад су друге околности наступиле и друго се парламентарно полѣ борбе отворило. Надамо се да ће се он и на овом као *народан* юнак показати.

Л. Н. У Т. Каньижи 24 нов.*)

Неправедан попис бирача, кои су Керестури и Фуке у Бешеновачком срезу пописивали; нечовечно поступанѣ Бугара са бирачима нашима, и неупутно нападанѣ са первекуторима Пере Ристића солгабирова бешеновачког на бираче девет обштина србски осуетише нам при бираню аблегата сву добру волю и ушинянѣ наше, и принудише нас вама врстни синови милога нашег рода г. Петровићу и Димитриевићу молбено припасти, да нам мелем на болна наша срца привиете т. е. протест код више власти против горе наведене неправде, коя нам е нанешена при избору посланика, да се прво, место биравя у средоточию среза, т. е. у Оросламошу премести, где ће чест наша од нападаня Бугара осигурана бити, ер нисмо недозрела деца; друго: комисия пописиваня да е мешовита коя ће по закону бираче уписивати, а не као сада где е половина законити бирача изоставлѣна а сви кертизи властелински и њихови провизори, магазинери, ишпани, и бирошн пописани; — треће да сутрдан власти и первекутора кои су законом забранѣни са свим избришу.

Ако нам, господо, ово код више власти оправдате онда свагда на свету нашу к вама привржености рачунати можете.

Ми смо се нападаню бугарском уклонили и кући дошли и нисмо потписирали осим неколико пияни обштински поглавара, кои су своима одани и попис бирача е са свим незаконит.

*) Овай допис послат е нашем редовном дописнику бечкеречком, кои нам га у препису ради публикованя саобштава. Уред.

Н. У Хаџфелду 24 окт. 1865.

Полазећи из Бечкерека намеран сам био у Башахид отићи и у тамошнѣм избору участвовати. Чуюћи на путу, да е тамо знатна већина за Трифунца и да се само с њима против Рацковића надвладати може, пак дознавши далѣ, да су Срби из Црнѣ против Николића дођем у Црню да се о томе гласу уверим, и заиста Црняни беше готово сви изузимаюћи свештенство и обштинаре против Николића, све се употребило да их к Николићу приволе, али се успѣти неможе. Уче на дан избора дођем овамо, избор се држао на излазу а ту су све друге србске, хрватске па и Романске обштине биле за Николића, од Немачки обштина била е нека част за нѣга из Остерна, Немачке Црнѣ и Хаџфелда; друге немачке беше против, а Хрня такођер била е за Николића а из Торде ни єдан, ер рекоше да неће Мађари да Раца бираю. Избор се почео око 11 сати и траяо е до 12 сати у вече, Николић е све више гласова имао, до год нису Хаџфелђани почели гласати; кад видише Хрвати и сва интелигенция коя е за Николића, да е Ломбаи неколико гласова већ више имао, онда од читавог избора начинише дар мар, найпре уграбише протокол гласованя па га на парчета издераше, пак онда разбацише астале и пограбише столице у руке те юриш на Швабе учинише. Уланери су на месту били и предупредише бацаню, али ипак Швабе беше лако на доват излупани; комешанѣ ово траяло е до 3 сати у ютру и тако Швабе посрамлѣни дођу у село и полупаше неколико пенцера онима, кои су за Николића били.

Избор е дакле покварен и сад се чека далѣ упутство од жупана. Шта ће бити невна се.

У Неузини 25 новембра.

На желю вашу ево непропуштам прилику, а да вас не известим како е избор посланика овога среза у *Зичидорфу* текао.

Чим сте ми послали ону „инштрукцию" у недељу имао сам прилику предусрести до 60 наши Срба, те им чисто разясним ствар; и они се оном позиву прилепише, обећаше се да ћеду се сви у бираче дати уписати.

Четврти дан по том, одем званично позван у Пардањ и баш тога дана дође комисия те е попис бирача држала; но е комисии приметио намеру нашу незнам, тек они, како сам чуо, будише Др. Маянска, а хвалише Данила, и тако од 13 кућа Мађара упишу се 11 а Срба само 6. Попис би после подне и то сат єдан трая.

Кад 5 о. м. одемо у Зичидорф, застанемо тамо Сарчинце, Влахе, с њима се договоримо да Марянеска бирамо, ал и ови већ двоумише. Затим поврве и друга села, ал Срба од свуда по мало, Боканци, Каначани, Гайчани, имали су за шешири цедулѣ са срб. надписом „живио Павле Данил" па и свештеници неки имали су исте цедулѣ. Дакле бокински парох и каначки явносе показаше као неприятельи наши.

У 10 сати засвира банда, и скупи се сва светина на пияцу. Ту бияше преко 60 застава са надписи „Eljen Danil Pal" и србски „живио Павле Данил."

Пая Мештеровић повиче „живио Данил Пал! ко за нѣга гласа айдмо пред нѣга, — крене се сав народ и оду, а останемо нас 3 неузинца, и 7 сарчински Влаха. Овде немогу навести колко прекора имадосмо.

Из међу свию нападача, само ћу бар Боканског поп Лазу явности предати, ер он е кров народ летио, и говорио; само Неузинци с њиним попом оћеду да гласаю на Магареска.

Од Бокински, и Неузински Орвата само жене и деца тамо небияше; од деда до унучета, све се тамо стекло пак и саме слуге њинове.

У пола 12 сати чекаоци допрате до пияце Да-

нила с найвећом помпом, подигну га на сготовлени сто, и он благодари на мађарском, немачком, и влашком езику, народу на повереню, српски ние говорио, вели незна. Овде немогох одолети да му не пребацим, у колико му српска народност на срдцу лежи. види се из тог што ни пет речи српски іош ние научио. На то устане Паја Мештеровић и у 3—4 речи каже, да ће се наш посланик за све народности на сабору еднако заузети. Вальда као и год. 1861 примети му неко из вашара. За тим попне се на сто г. Дамаскин и на мађарском езику у три маха запита, ел свима по вољи, што е Данил избран, а множина повиче: свима е; поп Лаза пак додаде: само Неузинском попу ние, то треба метнути рече у „Zeitung". Я десивши се ту молио сам га да се окане тог говора и нападаня, и да се не труди за допис, ако само држи новине читаће цели течай, кои ће и њега опоменути, на дужност кою е заборавио своевольно.

Тако дакле овай избор протече, па нико словца о другом посланику не изусти, не чудим се ником као Власима, да су бар они на Марјанеска гласали, видило би се дал би им Срби предлог подпомагали.

Неузински Орвати за знак изборна дана, не пропустише ни сада да се њиов обичай угаси, у путу међу собом тукоше се, и двоица су ножеви изсечени, ал су живи іошт.

◎ Беч 8 дец.

Гласови из први саборски дела у немачким круновинама, особито они из Граца и Беча одвећ су важни. Ми смо се тим гласовима надали; ипак та околност, што е влада фебруарске саборе сазвала, макар да су іой са више страна саветовали, да іош за ову годину нове изборе распише, доказуе, да садашнѣ министарство жели ясно познати мненя свию земаля и народа. Овай правац владе заслужуе свакояко, да му се одзову и уставно слободни сабори. Наравно е, и министарство е то унапред увидило, да ће се баш ти немачки сабори о систираньу устава опорие, али скупа и слободно изразити. Али кад се чрез то едном гледиште свию партая разбистри, влада ће учинити свое, како да се поравнанѣ учини. Као што с поуздане, премда не са званичне стране дознаемо, скорим ће се довршити проект, кои ће, као некад прагматичка санкция послужити за основ, на ком ће землѣ и народи прагматичку конституцию назидати. Такови, са сугласием свию народа израђен државни закон побиће свако октроисанѣ, и тим се едино може до обштег законодавства доћи.

Кад се едном положаи различни сабора означе, онда е ту и изравнанѣ. У овой нади утврђую нас с едне стране доякошньи саборски резултати, с друге пак стране саме цареве речи. Посмотримо и брой одлукашки сабора, то се онда види, да е њиов уплив и брой адресовце далеко надкрилио. Долня Аустрия, горня Аустрия, Салцбург, Форалберг, Коротавьска и Штаерска надмашаю културом и индустриом Ческу, Галицию, Буковину и Истрию. Централизам, што га први сабори у интересу државног единства заступаю, импонуе федерализму, против кога уставни саборски чланови воюю.

Гди е дакле посредна точка између централизма и федерализма? Одговарамо: у автономии. Уставовци, а на челу им Кайзерфелд, автономисте су par excellence, а и федералисте нису гори автономисте од Кайзерфелда и другара му; можда ови иду іош и далѣ. Ипак ниедан од федералиста не ће одрицати необходимост централне управе. Кад дакле немогоше автономисте федералистима у своим тежњама да попусте, онда ће и федералисте радо централну управу допустити. Питамо дакле: зар се ту неможе до поравнаня доћи? — Државно заступништво и земаљска автономия есу узаймна дела, где ће се срести централисте и федералисте.

Што се тиче друге точке, т. е. дуализма, кои нам из Пеште прети, надамо се, такође на основу факта и информация, да ће влади за руком поћи, како ће успешно посредовати између централизма и дуализма. И овде излазе точке на видик, по коима ће се срести обе споменуте партие.

Целокупност угарске круне — гди е она налазила топлие заштите него у райхсрату, и то баш од Кайзерфелда и његови другара? — Влада жели ту целокупност успоставити, то доказуе нѣзин поступак у Ерделю и Хрватской. Да се већина пештанског сабора покрай интегритета угарске круне не ће министарству дуалистичким захтеваньима осветити, за то нам ямчи партия Деакова

Међутим, као што е сасвим право у немачким саборима речено, поверенѣ е ствар срдца; ми ћемо дакле се фактама да имамо посла: да ће се од Мађара искати, да за интегриранѣ угарске круне од свое стране признанѣ државне целокупности изрекну, за то нам ямчи не давно по свой прилици озгор инспирирата изява „Пешти Хирнека", да Угарска не ће добити собствено министарство, Нема л Угарска собственог министарства, а она има свое министре у Бечу, па гди е влада у државном центруму, тамо мора бити и државно заступништво. Такође е стална намера владе, да сдружени угарски сабор, т. е укупно заступништво Угарске круне на то приволи, да пошлю заступнике у царствено заступничство. Нема ли дакле ту поравнаня, гди се такође централисте и дуалисте у двема точкама сретаю?

Модалитети (услови) поравнаня између централиста и федералиста с едне, и централиста и дуалиста с друге стране мораће се наћи на основу гореспоменуте „прагматичке конституциие."

То дакле, што се влада с ове стране Литаве на претерана захтеваня неки федералиста не ће обзирати, и што с друге стране за землѣ угарске, круне, кое федеративно една поред друге постое, жели „здружен сабор: то е већ ясан доказ за свакога, да се изравнанѣ у прагматичкой конституции посредованѣм између централизма и федерализма постићи мора.

Угарска.

Као што „Хирнеку" из Беча пишу, у вишим круговима нико не таи, да се од оног, што од закона 1848 дояко ние успоставлено, пре саборске ревизие и санкцие не ће ни словце едно испунити. Али то ипак неможе узнемирити Мађаре; ер монарх се чврсто држи историски права, нити ће и найманѣ што ускратити, што би моћ круне светога Стефана или животну снагу и срећу угарског народа умножити могло.

— Као што „Напло" явља, у ючерашньой конференции сачињени су штатути за клуб Деакове партие. Члан клуба може бити сваки члан дольне куће, кои припада Деаковой партаи; месечно се плаћа 5 фор. Клуб ће се отворити 10 дец. у ютру, а онда се примаю и уписиваня. Чланови могу сваког као госта увести. Уз угарске листове држаће се такође многи немачки, српски, хрватски, румунски, као и знатни бечки и іош неки инострани лисгови.

— Цар ће 12 дец. око два сата приспети у Пешту. Окром дворског канцлера Майлата и таверника Шенѣя пратиће на том путу цара іош и гроф Грине, гроф Кренвиль, фелдмаршал Хес, ф. м. л. гроф Баркоци — аћутант Пеячевић. На граници у име землѣ поздравиће цара барон Шенѣи и кнез Лихтенштайн, а за тим одпратити га у Пешту.

Аустрия.

Наређено е рекрутованѣ од 85.000 момака од 12 марта до конца априла 1866. Од ти 85,000 спадаю на Унгарску (рачунаюћи ту и Међумуре, Ердель, постоявшу Войводину с тамишким Банатом, осим некадашнѣг румског и илочког среза) укупно 25,587 рекрута. Такса за ослобођенѣ од солдатие за г. 1866 в. дворским декретом спуштена е с 1200 ф. на 1000 ф. Сви кои ту таксу положе, а тим се на свагда од войничке дужности ослободити желе, имаю се одяко на свое окружне и варошке власти обратити.

Србия.

Влада е српска учинила уговор са Іованом Кернсом, председником енглескодунавског дружтва, да може са паробродима пловити од Београда Дунавом, Савом и споредним рекама, и то засад са найманѣ три пароброда и нуждним броем шлепова

Брзоявна адреса.

г. Страшимировићу посланику

Сомбор 29 нов. (6 сати у вече.) Поздрављамо вас, и честитамо вам данашню светчаност са патриотским поверенѣм. Живио!

Прота Бранковић, Сима Леовић, Петар Вукићевић, Никола Максимовић, Гедеон Леовић, Штанцика Стойковић, Исидор Стойковић, Ника Лалошевић, Ђура Кировић, Ђока Атанацковић, Милош Паражки, Коста Живановић, Юстин Коньовић, Никола Лугумерски, Кабдеморд, Антоние Конѣвић, Палика Бикар, Милан Гргуров, Іоца Веселиновић, Урош Радоевић, Шаца Деметровић, Михаил Янковић, Васа Коларић, Сима Костић, Іован Момировић, Стеван Мороквашић, Живко Суботић, Богдан Поповић, Милан Ракић, Игня Николић, Марко Радосавлѣвић, Арса Вуић, Васко Стойковић, Марко Бикар, Пера Веселиновић, Радосав Арадски, Ета Вуић, Васа Бикар, Пера Вуић.

НАЙНОВИЈЕ.

Нови Сад 30 нов. Данас у полак три часа по подне зазвонише на свима нашим црквама звона, и огласише светчан долазак Његовог Величества у Будим.

— Сутра се на пут креће посланик бечкеречки, г. *Ђорђе Страшимировић.*

Пешта. Преузв. г. таверник, барон *Шенѣй* вратио се из Беча натраг.

— Подпредседатель намѣстнички г. *Баршал* под 1848, 1861 и сад трећи пут изабран за посланика рече своима бирачима, да се звания примио, да може за права отачбине не само говорити, но и радити, и мужеве подпомагати, у коих раду и позиву види могућност изравнаня.

— *Адресовачка и одлукашка странка споила се.* Дакле на сабору угарском неће бити странки. Не би л' време било, да се и *српске странке споое*, и то на основу *уставне слободе и народни повластица.*

Праг 27 нов. Проект саборске адресе био е у одбору са 6 против 3 гласа примлѣн. Проект усвоява септемберски манифест, захвалюе на томе, што е обречено саобштаванѣ закључака угарског и хрватског сабора, и акцентуира историйско право кралѣвства ческог, а тако исто и крунисанѣ краля. — У ческом саборском клубу подноси Скрейзовски известие о резултатима свог политичног путованя у Пешту и Загреб.

Париз 27 нов. „Патрия" явля да ће генерал Шофилд у повереной мисии путовати у Лондон, да изяви на нека неспоравумлѣня између Енглеске и Уние.

Триест 27 нов. Овамо е стигао гроф Шпонек.

Брисл 27 нов. „Монитер" явля да е кралю све горе, — вели да е већ на умору. Сакупио се министарски савет.

ТРГОВИНА.

Пешта 27. нов. Време е и прошле неделѣ било испрва доста благо, а доцние наступи ладноћа. Желити би било, да усеве, кои су се тако лепо показали, покрие обилат снег.

Шенице се на нашем вашару продало до 90,000 мерова, отуд е већина за извоз у Трст, а нешто и за северну Немачку. Цена е у 5—10 новч. повишена. Ражи се продало до близу 30,000 мерова, понайвише за извоз. — Ечам е слабие пролазио: цена 1 ф. 40—70 н. — Зоби е прошло од приближе 20,000 мер. по 1 ф. 2—5 новч. — Кукуруза до 15,000 по 2 ф.

Брашно, као и пре. Шенично 10 ф. 80 новч.

Вуне е погођеио до 1200 центи за Француску. по 4 фор. скуплѣ него прошле године.

Шљивовица стои: 20—21 фор., нова 15—16 ф. с буретом. Довоз врло слаб.

Свиньска маст: 32 ф. без чабра. Валян еспап из друге руке по 34 ф. заедно с чабром. Сеоске робе продато е до 1000 центи по 29 ф. 50 кр.—30 ф. с чабром. Српиянске масти довежено е од прилике 100 цен.

Шљива прошло е 1000 центи по 11 ф. У буретy 11—11 ф. 50. кр., у цаковима 10 ф. 50 н.—10 ф. 75 н. Ние млого довежено.

Шећер. Будући су потребе за први ма подмирене, ние се тако яко тражио. Цена: 30—31 ф. цента.

Мед. Од очишћеног довежено е опет од прилике 800—1900 центи; продано е неколико стотина центи у буренцетима по 13—14 ф.

Восак банатски е продаван по 90 ф. цента.

Мацун од шљива. Слабо га е било од болѣ врсте, продало га се 600—800 центи, нов по 8 ф. 25—9 50 новч. стари по 5 ф. 75 н.—9 ф. по врсноћи. Турског мацуна до 300 центи остаде дояко непродато. За страну землю яко га се тражило, и да га е више довежено, имао би болю прођу.

Ораси осечки по 7 ф., српиянски од прилике 5 ф. 75 новчића.

Шишарке. Продато е неколико стотина кибли по 10 ф. Од српиянски довежено е опет до 4000 кибли, али се дояко ние од њи све продало.

ОГЛАСИ.

Четврт милиона форинти као поклон о новой години!!

а исто тако и дальи добитци од **40,000 20,000 5000 фор.**, да на ниже **155 фор.** могу се начинити приликом

већ 2 Януара

извлачити се имаюћих кредит-лоза. Промесе изключиво ц. кр. штемпларине кошта **само 4 фор. (ко узме више лозова,** добия пристоян рабат.)

Уз тако малену цену свако ће радо употребити прилику, да свою срећу одма у новой години покуша, надам се дакле млогобройним наручбинама, кое ће се пошиљанѣм своте „franco" или „gegen Nachnahme" точно извршити.

Б. Баер банкер,
Рудолфсплац Нр. 1. у Бечу.

П. П. Разашиљанѣ листе безплатно.

Уредник и издаватель Петар Нинковић.

Брзотиском Игнята Фукса у Новоме Саду